„Канадиєць“
Релігійно-моральний
ТИЖДНЕВНИК.
Передплата на рік лише $1.

Канадиєць
THE CANADIAN

„THE CANADIAN“
10336 -- 96 ST.
Edmonton, Alberta.

Advertising rates furnished on application.
All kinds of job printing done.

РІК VII. Ч. 26. EDMONTON 4. OF JULY. 1917. VOL VII. No. 26.

Греция виповіла війну Німеччині.

РОСИЯНИ ЗДОБУЛИ КОНЮХИ І ВЗЯЛИ 10.000 В ПОЛОН.

Двайцять три стейти цілком сухі.

Греция виповіла війну Німеччині.

АТЕНИ 29-го черв. Нове грецке правительство зірвало з Німеччиною дипльоматичні зносини і виповіло зі війну. Рівночасно виповіджено війну, Австриї, Болгарії і Туреччині.

Булоб найбільшою катастрофою закінчити тепер війну без осягненя цілн.

ГЛАСКО 30-го черв. — Премієр Лойд-Джордж, який говорив тут нині про мир, сказав так: "Після мої думки, війна повинна скінчитись тоді, коли аліянти осягнуть свою ціль, противно, заключенэ мира перед осягненэм сеї цілн булоб найбільшою катастрофою."

Австрія даэ Українцям міністерске крісло, щоб лише тихо сиділи.

АМСТЕРДАМ 1. лип. — В Австриї тепер кріза. Чехи суть проти німецкої більшости, Поляки хотять знати, як справа стоїть з незалежною Польщею і Українці також воркотять. Австрия хоче бодай вдержати в спокою австр. Українців і обіцяэ їм міністерске крісло, щоб лише мовчали і голосували за воэнними видатками.

50 літна річниця канад. конфедерациї.

Дня 2. липня минуло 50 літ, як Канада стала Канадою, то э Горішна і Долішна Канада злучилась разом і утворено Домінію.

В торжествах сего Канадийского Сьвята брали торжественну участь і Українці по всій Канаді.

Двайцять три стейти цілком сухі.

ВАШІНГТОН 2. лип. Після нового закону, 23 стейти від 1-го липня стали цілком сухими, де не вільно ні продавати, ні виробляти ані навіть спроваджати горячих напоїв. Хтоб переступив буде караний $1.000 або 6 місяців криміналу.

Одинайцять стейтів стаэ сухими лише вчасти.

Расові заворушеня в Ст. Луйс.

НЮ-ИОРК 2. липня. — В Ст. Луйс почались страшні расові заворушеня між білими а чорними. Причиною було застріленэ одного білого чоловіка чорними. По сім білі зібрались в ватаги і кинулись на хати чорних. Їх хати почали палити, а тих, що втікали з горіючих хат стріляли.

Досі вбито 75 осіб а много э ранених.

Росияни взяли 10.000 австр. жовнірів в полон.

ПЕТРОГРАД 3. лип. Наші війска рочали наступ між Бережанами а Галичем, в Галичині, здобули сильно укріплене село Конюхи і посунулись аж до ріки тої самої назви. Тут ми взяли поверх 10.000 жовнірів в полон крім сего здобули 7 великих гармат і 7 машинових крісів.

Австрійці знали про наступ.

При сім наступі ми понесли досить тяжкі страти, головно в офіцирах, а се тому, що з нашої сторони здезертерував оден фельдфебель і оден рядовик, тому ворог довідавшись про наступ відповідно і приготовив ся.

Ческі плінники в Росиї стають проти Австриї.

ПЕТРОГРАД 3. лип. — Росияни полонили много Чехів після свого наступу на Галичину. Тепер сі полонені Чехи стають зголошуватись до росийскої армії як охотники і богато з них суть вже на боэвій лінії.

108.965 Канадийців не підписало регістраційних карт.

Підписаних карток э 1,342.755.

Оттава. — Зі справозданя комітету "Нешінал Сервіс", який, кілька місяців тому взад розсилав регістраційні картки до підпису — довідуэмо ся, що з розісланих карток зістало підписаних з відповідями на всі питаня — 1,342.755. Карток підписаних, однак не цілковито виповнених э 97,640; карток звернених без ніякої відповіди э 108,965. Урядники комісії "Нешінал Сервіс" говорять, що імена тих, що вислали не виповнені регістраційні картки э знані.

Комісія оголошуэ дальше, маэ відповіди від 85 процент мущин, які числять від 18 до 65 літ житя.

Ті, що цілком не прислали своїх карток, себто 15 процент э — як догадують ся урядники комісії — нежонаті хлопці, здібні до військової служби.

ДИВАЦТВА НІМЦІВ.

Німці, яких гонять брит. і фран. війска з Франциї, лишають много таблиць поприбиваних по деревах і домах зі сею написею "Боже покарай Англію". Одну таку таблицю видно над окопами, які здобули Британці.

Поворот галицьких виселенців

Дня 25-го цьвітня в Киэві відбуло ся засіданэ комісії земського союза в справі повороту галицьких виселенців в рідні сторони. В нарадах взяв участь новоназначений комісар Галичини і Буковини, Дорошенко.

Представник жидівського "Комітету жертвам війни" заявив, що більша часть виселенців не маэ куди вертати, бо їх доми і господарства знищені цілком, а в оставших домах нема дахів, дверий ані вікон.

Вияснило ся, що число галицких виселенців розсіяних по Росиї, виносить 25.000 осіб, з чого э понад 22.000 Українців, а прочі Жиди і Поляки. Ухвалено зорганізувати поміч для виселенців. Вибрано комісію, яка маэ провірити пекучі потреби виселенців, заняти ся їх поворотом і постарати ся для них о мешканя.

Відвідуючи Едмонтоньску виставу, яка відбудесь від 9-го до 14-го липня, не забудьте відвідати і **Український Віддія на сій виставі.**

ПОВІДОМЛЕНЭ!

Тими днями завязала ся "ФАРМЕРСКА МЛИНОВА КОМПАНІЯ"

на Смоки Лейк, Альта, на суму 20.000 дол. то э на 1.000 шерів по 20 дол. шер.

Кождий фармар зі сеї околиці повинен належати до сеї компанії і бути шеровцем. В тій справі скликаэсь загальний мітінг до **штору Вп. Дверничука**, коло церкви, на Смоки Лейк **на 8-го липня.**

Приходіть всі і разом обговоримо сю так важну для нас справу.

Андрий Шимка
тимчас. президент.

Виходить в середу кождого тиждня

Передплата на рік виносить . . . . $ 1.

АДРЕС:

THE CANADIAN
10336 -- 96 ST. EDMONTON, ALTA.

Редакция приймаэ всякі оголошеня по умірковаиій ціні; по близші інформациї пишіть до Редакциї.

За зміст оголошень, поміщених в "Канадийци", Редакція не відповідаэ.

. Рукописий, присланих до Редакциї, не звертаэ ся.

Містимо всякі дописи — відносячі ся до житя — бутя нашого народу в Канаді. Дописий з нападами на поодинокі особи не містимо — хибаб они мали загальне значінэ.

ЛЮДИ І РЕЛІГІЯ.

Велика темнота була народів старинних, коли думали доступити спасеня справляючи пакости іновірцям. Не буду я розводитись над їх цивілізациэю, бо мені ходить більше о здобутэ чистої віри Христової. Споминаючи о старинних народах в забобоннім віруваню, з жалем мушу сказати, що і многі ті, котрих тілько їх поверховна "віра" спасаэ, роблять то само з тими, котрі мають правду Божу і сіють чисте зерно на ниві Христовій. Блуд народів некультурних, закорінений глубоко між нинішним народом жиючим в цивілізованім сьвіті. Колишний нарід вірив в промінь зьвізди що провадила мудрців восточних щоб поклонити ся маленькому дитятю — Ісусови; в кавалок дерева на котрім висів Христос, і всі знаряди котрі служили до мук Христа; в щебель з драбини Якової, що снила ся йому, коли він утікав до свого стрия у Герди перед [illegible] брата свого Езава, і т. д.

В честь тих сьвятощів справляли відпусти, молили ся, як і сегодні роблять ті, котрих спасенэ в богомазах, а не в правдивім і всемогучім Бозі. Знанэ слова Божого загинуло, книжок було мало, одною Біблiэю послугувало ся кілька монастирів. Бачити Біблію, було щось надзвичайного і після сего була ціна книжок. В році 1300 звичайний відпис псальмів, коштував тілько, що на закупленэ їх робітник мусів би працювати пятнайцять літ. Що мав робити бідний з книжкою коли і читати ніхто не научив, та ще остро заборонювали читати Біблію. В декотрих монастирах були школи, однак не учили в них слова Божого але видумів фільозофічних. Сьвятині, були богаті, в котрих богослуженэ відбувало ся в латиньскім язиці, котрого не тілько що сьвітскі не розуміли але і самі сьвященики не знали. Нарід жив в темноті; бачимо з сего, що епископи заборонили вінчати таких, з котрих би хоч одно не уміло "отченаша". До сьвятих і образів чим раз більше молили ся і віддавали пошану. Слово Боже загинуло, наука Христова стала ся мертвою.

В щож вірить нарід? От тут найбільше питанэ. Скажемо що вірить в Бога, певна річ, але не менче вірить також і в чорта, відьми, хмарників, потоплеників і ворожок. Віра э в него чимсь таким як сьвята ікона, перед котрою він поклонить ся, засьвітить сьвічку, але практичного впливу она в нього не маэ. Обряди і віруваня нашого народу надихані поганьскою вірою, але не в эдиного Всемогучого Бога.

Говоримо, що духовеньство стараэ ся викорінити в народі ту поганьску віру. Эсли так то дуже смутно, бо духовні, місто відвернути нарід від ідолопоклоньства, то они ще більше придбали. Говорять народови сто раз більше про чорта як Бога. Отже эсли перша основа релігійности поставлена в народній души на хибній підставі, коли віра в него э в двох надземних могутних духів, з котрих э оден добрий і всемогучий а не може дати собі ради з хитрим, зрадливим і спокусливим противником з котрим вічно бореть ся, то якже моглаб виглядати релігійність в души такого чоловіка? Бог занятий війною з чортом, не може бути в него ідеалом добра і справедливости. Він не може бачити в тім Бозі того, що йому в житю найдорожше і найсьвятійше. Простий ум, після такої науки дійде до того, що "Бога шануй і чорта не дражни." Правда, віра в чорта відстрашуэ його від злих діл а заохочуэ до доброго, але се не э правдива релігія. Тисячолітні вчителі не впоять в него тої правди, але місто виховувати нарід в правдивім християньскім дусі, они впоїли в него ненависть та погорду до своїх братів і тих, що держать ся иньшої ідеї як отчики, котрі суть найгіршими ворогами релігії. Забороняють щоб людина кермувала ся розумом і просьвітою, але темнотою і забобонами. Всіми силами воюють против тих, що ведуть завзяту борбу темноти і туманеня. Розум і просьвіта попхаэ чоловіка на висший щебель релігійности. Темний, дурний і тупий чоловік не може бути правдиво релігійним.

Нині християньский дух вигнаний з публичного житя. Бит його підкопаний нехристияньским кривдженэм і незадоволенэм та крайною нуждою працюючого люду.

Нарід пригнетений бідою, не читаэ щоб читаючи впровадив себе в благородну гармонію духа, самопізнаня людий природи і Бога.

Здобуваймо собі просьвіту, працюймо над нею усильно і памятаймо, що правдива наука не противить ся Законови Христа. Наука не э нічим иньшим як тілько пізнанэм правди, а наука Христа э правдою.

Ми зазнали вже досить ошуканьства від тих, що криють ся під маскою, і суть ширителями деморалізациї і гріха, а не науки християньскої. Нам треба взяти сьв. Эвангелиэ і в нім шукати правди, щоб могли пізнати Бога такого яким Він э, кланялись Йому духом, та не шукали спасеня в богомазах але памятали на заповідь Божу; "Не робити меш собі ваяного кумира чи подобини того, що на небесах у горі і того що на землі в низу, в воді і під землею. Щоб не припадав ниць перед ними і не служив їм, бо я Господь Бог твій що караю беззаконiэ, а роблю добро тим, що люблять мене і допильнують заповідий моїх."

Т. І.

КОНКУРС НА ПРИНЯТЭ ПИТОМЦІВ ДО УКРАЇНСЬКОЇ БУРСИ В ЕДМОНТОНІ.

Екзекутивний комітет Української Бурси в Едмонтоні, силою ухвали дерекциї з дня 4-го червня 1917, э уповажненим розписати конкурс як слідуэ: —

„Дирекция Української Бурси в Едмонтоні взиваэ свій Екзекутивний Комітет, щоби найдальше до першого серпня 1917, виравстерував, умеблював і поширив будинок Бурси через винайменэ сусідного, резиденційного будинку.

— Щоби Екзикутивний Комітет приймав до Бурси питомців обох полів т. э. хлопців і дівчат, котрі укінчили девятий рік житя і ходять до публичних і середних шкіл, почавши від першого до дванайцятого степеня (ґрейду) включно.

— Щоби дівчата мали свою, окрему резиденцію, їдальню і обслугу.

— Щоби в Бурсі вчилось українського язика, історії і літератури: християньства, музики і сьпіву, і щоби фізичне і інтелэктуальне вихованэ в Бурсі велось після найновійших педагогічних правил, а моральне вихованэ повинно вести ся після Эвангелія і християньскої етики.

— Щоби д. Іван Коцан, народний учитель і студент університету, заняв позицію учителя Українського і християньства: д. Б. Микитюк, народний учитель, маэ заняти позицію господаря Бурси, а д. Семеон Гура заняти позицію учителя музики і сьпіву.

— Що правильна операція бурси маэ розпочати ся з днем першого вересня 1917.

— Кождий, (кожда) питомець Бурси э обовязаним платити за цілий харч, помешканэ і науку, так довго доки він або она э в Бурсі, готівкою і фармарскими продуктами як от тунисше слідуэ: —

— Готівкою маэ кождий (кожда) питомець платити тижнево по $ 2.50. два доляри і пятьдесять центів. А в натураліях, фармарскими продуктами, маэ лише раз на десять місяців дати до шпіхліра Бурси от се:— 4 мішки бараболь, 2 мішки муки, малий мішок крупів або пориджу; мішок капусти (головок), бушель моркви, ½ бушля брукви, бушель бураків, ведро, (пейло) цебулі і пейло гороху: 25 фунтів солонини і 10 фунтів масла.

— Питомці, що не зможуть або не схотять заплатити часть свого отриманя в Бурсі фармерскими продуктами, мають платити готівкою по $4.00, чотири доляри, тижнево.

— Зголошуючий ся питомець, родичі або опікуни, мають заплатити скарбникови Бурси завдатку в сумі $ 10.00, десять долярів, як гваранцію, що певно прийде до Бурси: в часі великої перешкоди, слабости або немочи родичів завдаток звернеть ся, але не звертаэть ся задатку тому, що зголосившись до Бурси, шукаэ іньшого помешканя.

Зголошеня приймаэть ся лише до пятнайцятого серпня 1917.

(Докінченэ на 5. стор.)

ІСУС І ЖІНКА З САМАРИЇ.
Йоана 4:1-29.

"Озвавсь Ісус і рече їй: Всякий, хто пэ воду сю забажаэ знов; хто ж напэть ся води, що я дам йому, не забажаэ до віку; а вода, що дам йому, буде в йому жерелом води, що тече в житэ вічнэ." (Йоана 4:13, 14.)

Эще нині можна оглядати Яковову криницю, те місце, де Ісус стрінув жінку з Самариї. Нема сумніву, що се э місце, де справді був Христос, і эще тепер можна оглядати той камінь, на якім Він сидів. Коло криниці побудували проворні монахи маленьку капличку. Эсли заплатите монахови пару центів, він на шнурку спустить сьвічку до криниці, і ви побачите, що она э глубока на яких 75 стіп. Вода з криниці э зимна і солодка. Коли ви пэти ту воду, вам прийдуть на думку слова Христові про воду, що гасить спрагу души і сама стаэ жерелом житя в нутрі. Вам тогді любо стане, що Ісус подорожуючи, спочив в полудне коло тої криниці і промовив ті великі слова до спрагненої души.

Як лагідно веде Ісус грішну жінку з Самариї до пізнаня, що потреба эї чогось, що більше покріпляэ, як та вода в криниці. Ісус почав просьбою о прислугу і се э найліпший спосіб приступити до твердого серця. Ісус, Жид, просить Самарянку о прислугу. Нам треба знати, яка велика була ненависть поміж Жидами і Самарянами. Жиди не мали нічого до діла з Самарянами. Жиди говорили, що Самаряни були эретиками з поганьскою кровію в своїх жилах і з поганьским серцем. Ісус Христос сказав був притчу про Доброго Самарянина лише тому, щоби переконати Жидів, що і в Самарян може бути щось доброго. Так отже Ісус звертаэ ся до самарянської жінки лагідно і ласкаво, неначеби не було жадної ріжниці між Жидом і Самарянином. І она радо слухаэ слів Ісуса і заходить з ним в розмову. Ісус просить эї, щоби дала йому води напити ся і рівночасно предкладаэ эї далеко більший дар, то э живу воду для того, хто потребуэ нового житя. Она знаэ ту потребу. Як часто гріх засмутив эї серце! Але она не знаэ ані жерела, ані значіня того, що то э жива вода.

Тогді Ісус говорить до неї, що маэ силу подати воду, що вдоволить душу і відродить жерело житя і вічної радости.

Ісус промовляэ до эї совісти, дотикаэ ся эї серця і поучуэ эї ум, а відтак посилаэ эї до эї людий з новим сьвітлом на лици і новим сьвідоцтвом на устах. Она знайшла Спасителя страчених.

Криниця Якова, де патріярхи і їх стада брали воду, де через цілі столітя тисячі охолоджували своэ тіло, де відтак Ісус відпочав і сказав ту пречудну промову до Самарянки, та криниця Якова представляэ найліпше і найвисше, що сьвіт може дати.

Ми тут застановимо ся над трома річами.

1. Житэ людське шукаэ вдоволеня, якого сьвіт не може дати. Не кождий здаэ собі з того справу. Був один чоловік, котрий постановив собі бути багатим. Він думав, що маэток дасть йому вдоволенэ. Він дійшов до маэтку. Побудував гарний дім серед гарного огорода, на стінах хати повішав пречудні образи. Він мав всьо, що після його думки, могло принести щастэ. Але він не був щасливий. Не маэток, не достатки, але жива вода, яку подаэ Христос, може принести вдоволенэ і щастэ чоловікови.

2. Слова Ісуса коло криниці Якова учать нас тої правди в коротший спосіб. Се э природна річ, що вода з земського жерела не може угасити спраги душевної. Туга наша э необмежена і годі вдоволити эї обмеженою річию, якою э вода. Отсе прикмета, та вивизшенэ чоловіка, отсе слава нашої природи, що ми не можемо знайти вдоволеня в сьвітовости. Душа наша не вдоволить ся сьвітовими річами. Навіть в золотій палаті не э відповідне місце для нашої души. Цісар Неро дуже мильно сказав, коли замешкав в палаті, яка коштувала міліони долярів: "Тепер я мешкаю, як чоловік повинен мешкати." Бог э мешканэм безсмертних людий всіх родів. Лише Бог може вдоволити тугу нашого серця. Наша туга однак сягаэ поза землю. Се сказав псальмопівець Давид тими словами: **"Душа моя прагне Бога."**

Чоловік, що шукаэ заспокоэня своэї туги тут на земли, земськими річами, скорше чи пізнійше прийде до переконаня того, що Экклезіяст, котрий сказав: **Марнота над марнотою - все марне."** Які правдиві суть слова сьв. Августина: **"Ми для тебе сотворені, о Господи, і серця наші не спокійні, доки не знайдуть мира в Тобі."** Ми бажаэмо мира з Богом; ми бажаэмо прощеня і очищеня; ми бажаэмо чистого серця і сили побідити зло. Ми бажаэмо того, що Ісус може дати, коли сказав до жінки коло криниці Якова: "Хто ж напэть ся води, що я дам йому, не забажаэ до віку."

Там де сьвіт нас не вдоволить, вдоволить нас Христос. **"З радостию черпаймо воду з криниці спасения."** Коли солодкі води землі не вгасять нашої душевної спраги, то туга наша за правдою зістане заспокоэна.

3. Ісус поясню э жінці при криниці свою силу заспокоїти тугу. Він каже: "Вода, яку я дам, буде живим жерелом." Щастэ і вдоволенэ чоловіка не залежне тоді від зверхних обставин, але в нутрі чоловіка знаходить ся то жерело щастя. Сьвіт же обіцюэ нам маэтки, вдоволенэ не внутрі серця нашого, але в річах, які суть поза нами. Каже сьвіт: "Ось, тут твоэ щастэ! Ось, там твоэ щастэ!" Ісус говорить про жерело щастя, яке э в нас самих. Ми тогді не залежні від того, що діэ ся поза нами, ми э запевнені щастя і мира внутрі нас. Правдиве щастэ, якого ми всі бажаэмо, не залежить від припадку. Ісус бажаэ, щоби його радість і щастэ була в нас і щоби наше щастэ було повне. Радість і щастэ правдиве, маэ своэ жерело в души. В тіни хреста Ісус говорить про свій мир, про свою радість. Цілий сьвіт не може нам відобрати того мира і тої радости, яку подаэ нам Ісус, даючи нам воду житя. Апостол Павло і Сила, серед ночи, в вязниці, побиті до крови, сьпівають гимни радости. **"Я жию, но не я, але Христос жиэ в мені"**, говорить апостол, котрий досьвідчив на собі тої сили. Той, хто пізнав властиве значінэ великого Христового дарунку, той пізнав вартість духа.

То жерело в нутрі нас, говорить Ісус при криниці, тече в житэ, вічнэ. То жерело ніколи не висихаэ, як висихають земські жерела. Криниця Якова, серед суші літа, цілковито висихаэ. Жерело житя не висихаэ. Оно стаэ сьвіжійше і солодше і обильнійше з бігом часу, коли сьвітові надії гинуть. Коли сьвітові радости і вдоволеня часто заводять нас, коли приятелі нас опускають, то Божа присутність, любов до Вічного зрастаэ в силу, піддержуэ нас, одушевляэ нас і скріпляэ нас. З бігом літ люди старіють ся, те що давнійше нас бавило, днесь стаэ нам немилим, серце стаэ опущене. Тогді жерела землі, котрі ніколи не вдоволяли, стають ся гіркі. Але жерело житя годуэ і відновляэ душу, даэ силу та усуваэ змученэ. Ми э сотворені для вічности і ми мусимо пити з жерела, що тече у житэ вічнэ. Ми сотворені для Бога і лише вода, що виходить з Божого престола, може вдоволити безсмертні эства. Слова Ісуса сказані коло Якової криниці, заспокоюють людські потреби, бо они відносять ся до людства, котре маэ право на вічну щасливість.

Ся наука Ісуса Христа відносить ся до кождого з нас особисто. З тою грішною жінкою ми всі стоїмо при криниці Якова; ми всі чуэмо голос Спасителя Ісуса Христа, котрого помочи ми потребуэмо. Ми всі почуэмо і послухаймо голосу Ісуса Христа: **"Эсли хто з вас э спрагнений, нехай прийде до мене і пэ."**

Ісус уділяэ вічнього житя всім потребуючим душам.

Нова Книжка

ЩО ЛИШЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ

НАШЕ ЖИТЄ І ЙОГО КОНЕЦЬ.

Незвичайно цікава і поучаюча збірка яка маэ поверх 25 гарних розвідок.

ЦІНА 25. ЦТ. (вже з пересилкою.)

Наклад не дуже великий, тому спішіть ся бо може забракнути

ГРОШІ МОЖНА ПОСИЛАТИ ПОЧТОВИМИ СТЕМПЛЯМИ.

Посилати сейчас на сей адрес

THE CANADIAN
10336 --- 96 ST.
EDMONTON, ——— ALBERTA.

Ся книжка помічна для кождого проповідника.

ОПОВІДАНЯ.

ВОСКРЕСЕНЭ ЛАЗАРЯ.

Повість біблійна з житя і чудес Сина Божого.

(Продовженэ.)

ЯВНИЙ ЧОРТ.

Якийсь час обоэ мовчали а очинята гарної Мірас спочили на приязнім лици Лазаря. Потім промовила: Коби любов моя розвіяла твій сум і кривду яку заподіяв тобі сей Обманець з Назарету... Гадаю, що зглядиш эго зі сьвіта, бо зробле но тобі місце в найвисшім суді... і можеш легко підписати на Него вирок!... По тих эї словах Лазар обурив ся а в очах эго стали сльози жалю. Знав добре, що сам завинив в перших хвилях розпуки слухаючи підшептів Мірас... Гірко прийшлось эму тепер за те каятись!... — Чи думаэш, каже Лазар, що се зроблю?! — Мірас здивована — Що значать ті слова? Чи не міг ти перейти на нашу сторону давнійше і боротись з тим беззаконником? — Се ти скусила мене, щом прогрішив проти Ньому! Нехай Бог Авраама змилосердить ся тепер надімною нал чим ся!

— Мірас ледви здержалась в гніві і по хвили промовила: Лазарю! Який ти дитинний і слабий! Де твій розум, де твоэ серце для зорі Египту? Я тобі тільки посьвятилась, а ти?... Яка твоя вдяка за те, що тебе омлілого, зневаженого доглядала, тебе плекала, клятву усунула і житэ віддала? Подумай що чиниш? За розкіш платиш горем! Де твоя великодушність, якою мене осінив? Наколи прийшов сюди щоб мені заподіяти горе, то радше пробий моэ серце! Сказавши се відкрила свою грудь, готова на смерть... Мистець спустив очи... а в души эго боролись дві гадки... Чому мовчиш Лазарю? Эсли правість по твоїй стороні, чому не береш в руку меча? Дивись! я готова... пробий се серце, котре тебе любило, загаси зорю, яка суи твій солодила... Загаси! Пробий!... Слова Мірас тронули эго глубоко і піт виступив эму на чоло... Лазар попав в сумнів... Египтянка підійшла близше... він чув эї горячий віддих і чар эї уст — Лазарю! надіэ мого житя, за що мене відкидаэш? І накинула эму горячі рамена на шию, як давно колись у сні в алеї Пилата... Була се хвиля рішаюча. Натомість Лазар в души борючись з демоном любови, з розпукою благав: Христе ратуй мене!... Нараз розтупилась котара, ясність розлилась по кімнаті а у дверох станув судия Зарабатель. Поглянув на гарну Мірас і утішений приступив близше. — Мир любови! Мир зорі Египту і тобі Лазарю! Приходжу в пору, щоби об-явити волю Эгова... Мир вам і благословеніэ! Нехай Бог нагородить твою великодушність, закликала Мірас.

— Нехай слова мої принесуть вам велику радість! Приходжу сюди об-явити волю найвисшої Ради, яку списано і затверджено на отсім пергаміні. І почав читати: Воля найвисшої Ради э:

І. Щоби Баноїм Лазар з Витанії, славний муж в Галилеї, звільнений від клятви і кари, одружив ся. II. щоб эго жінкою була Мірас прибрана дочка Раббі Зарабателя, з майном в Египті, Сирії і Бетсаіді, вартости сто талантів. III. щоби Лазар обняв уряд заступника Аб-Бет-Діна і розсудив справу бунтара Назарянина, як прирбіцяв се своїй любовниці в присутности Зарабателя. IV. щоби повинував ся вказівкам ученого в праві Раббі-Зарабателя, — чудотворцеви Каяфі і эго заступникови славному архиэреви Анні. V. щоб Лазар представив народови за Иорданом, що яко приятель Христа з Назарету, погорджуэ Эго наукою, уважаючи эї за фалшиву і протизаконну, одним словом маэ оголосити всьо, до чого признав ся перед Зарабателем. А натомість найвисша Рада бере на себе обовязок. VI. охорону эго особи, надаэ эму достоїнства враз з доходами і свободу видаваня вироків. VII. Ухвала ся повстаэ на внесенэ опікуна эго любовниці Мірас і на просьбу самого Баноїм Лазаря з Витанії, раз, з причини знесеня клятви за наругу архиэрея, яко слуги Эгова, по друге з доказаних шкідних наслідків поганого обманьства зі сторони Христа з Назарету. VIII. Наколиби Лазар не сповнив волі, яка містить ся в тих ухвалах найвисшої Ради, буде покараний смертию через удушенэ або укамінованэ. Підписано: Иоссе Бен-Янаї, Наси, Нехемі, Аб-Бет Дін, Зарабатель сенатор-судия.

Судия прочитавши ту ухвалу, поклав эї на столі і промовив до Лазаря: Тепер треба, щобись підписав сю ухвалу а всі в цілій Палестині будуть тобі завидувати тих достоїнств. Але мистець-будівничий станув гордо і з відразою сказав: Ти хочеш, щоб я твої брехні підписував... щобим сповняв твої розкази і був підлий як ти?!... Зарабатель не зважаючи на порив мистця грізно відказав: — Так! Що ту в тім документі написано маэш підписати на мій розказ! — Надармо ждеш на се сину Ізмаіла... я зі зрадою нехочу мати нічого спільного! І скажи Раді, що правда під числом III. і V. э нужденною брехнею Раббі Зарабателя і підлим вимислом поганця без найменшої чести, перед котрим ніколи до неправди не признавав ся! Я согрішив проти Христа... але ніколи не носив ся з гадкою пімсти на Нім!... Скажи Раді, що не возьму Мірас за жінку, не хочу вашого золота ні достоїнств... Вкінци скажи ім, що проклятий син Ізмаіла э нужденний і нікчемний... як і эму подібний син Сета, гнобитель бідного народу!.. — Ти псе крикнув Зарабатель, то ти кидаэш ся на власть нетикальних намісників і очернюэш їх!... Пожди!... довідаэш ся в вязници Антонії, як платять за зневагу уряду... І кинувсь люто на него та почав скликувати слуги. Однак мистець вирвав ся з эго рук і заки прибігли слуги, утік з палати в сторону Капернауму.

В КАПЕРНАУМІ.

Лазареви стало тепер легче на души... эму здавалось що другий раз родив ся, проте не журив ся про будучність, хотяй знав, що пімста Ради эго неомине і судия буде эго невинно переслідувати... може наложать за эго голову нагороду. Поки що був безпечний, тому бажав собі піти за вказівками Якова Заведея до тої місцевости, де пробував Христос, щоб там благати Эго о прощенэ і раду що маэ дальше чинити. Опісля задумав відвидіти свої сестри, котрі певно непокоїлись о эго судьбу, бо хто міг їм дати якунебудь о нім вістку.

Ніч була темна... тільки легкий вітрець колибав вітами пальм. Та тиша збудила в души молодця якусь тугу за минувшиною... Він чув, що згадка про кривду, яку заподіяв Сину Чоловічому, ранить эго душу, але зате біль свій жертвував Богу. Так ішов дальше дорогою до Капернауму. Почало свитати. В дорозі вказувались люди вже частійше... ішли до міста або з міста. Околиця гориста, почасти скалиста, тільки подекуди може було стрічати фігові дерева та пальми.

Сам Капернаум, місточко маленьке, положене на правім березі озера галилейского серед гористої та богатої в дерева околиці надавало видцям прегарний вид. — За містом було богато гарних городів, серед котрих находились віллі, замешкані літом богатими Римлянами та Ізраїльтянами, котрі бажали найти ту супокій. Трохи дальше стояла вілля галилейского тетрархи побудована з граніту. По обох эї боках тягнулись урожайні винниці а між ними травники з прегарними цьвітами. Мистець ідучи зауважав эго віллю, цікавий був чи тетрарха подужав і чи Зара весела як давнійше? Чи она в Капернаумі, чи в Антіохиї стала жінкою Бен-Нага? Стрічаючи в дорозі людий, не питав їх про се, щоб не стягнути на себе підозріня і не попасти в руки Зарабателя а лишив се на пізнійше, коли буде свобіднійший. Але завернувши з дороги, пішов стежкою в сторону моря де стояло на березі богато рибацьких хат.

Пішов там довідатись про Якова Заведея брата Иоана. Рибаки знали Якова добре і показали эму эго хату, котрої глядав. Однак Лазар не застав у хаті нікого, суха сіть рибацка і човно сьвідчили, що эго в хаті не було довший час. Але де пробуваэ — питав сам себе?... Бо ніхто не умів эму сего сказати. Одні казали, що пішов до Назарету, другі, що находить ся з Христом на другім березі озера. Мистець просив рибаків, щоби эго перевезли на другий берег озера, але ніхто не хотів сего піднятись. Одні мовили, що їх човна лихі, другі боялись хмар та вітру, що віяв їм в очі. Але Лазар обецаючи при своїм пішов за місто за перевізником. Він не бачив ніколи озера серед бурі та громів, тому не уважав эго за страшне. Коли вийшов з міста, стрінув знова якихсь рибаків, що порались коло сітий та човен, стягаючи їх на беріг. Нараз натягнули над містом чорні хмари, пісковий туман піднявсь у гору, заблисло і загреміло та пустивсь густий дощ... Розбурхались грізно морскі филі і сильно ударяли о беріг... Се сталось так нечайно, що мистець не мав часу найти перед дощем захисту і схоронивсь межи скалами. З відси оглядав море серед бурі... Филі, одна за другою били о беріг, опісля вертаючи гинули або зіллявшись з другими і ще страшнійше ударяли о беріг обкидаючи эго густою піною. Перед ним, як далеко міг глянути оком, розбурхане море мов кипіло... рев филь, гудінэ вихру та від гомін громів.. усе те мішалось з собою... А вічні кедри лібаноньских гір, густі винниці та пальми гнулись до землі. Лазаря обняв страшний жах, коли нагадав собі, що сталоб ся тепер із ним на повнім морю?! Як страшну смерть найшовби він у морських филях!

(Дальше буде.)

ВАКАЦИЙНІ СЛАБОСТИ.

Кождого року, коли приходять вакаційні місяці, липень і серпень, рíжні зміни, а особливо незріла і неварена ярина і овочі, вода з ледом, нагла зміна температури і др. спричинюють слабости травлячого каналу, як нестравність, затвер дженэ, відбиванэ ся і біль голови і др. Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина э власне найліпшим лікарством для сьої пори. Він вичищуэ травлячі органи з непотрібних частий, повздержуэ творенэ ся газів і квасів, помагаэ травленю, привертаэ апетит і підпомагаэ цілий систем. Ціна $1.50. В аптиках —

Ціна $1.50.

Лінімент Трінера, э таксамо літною конечностію. Він маэ неоцінену вартість на синці, опухи, нервові болі і як лік, що відсвіжуэ змучені мускули ніг. Коли по купаню натрете ним ноги, то здивуэтесь його ділапэм. Ціна з пересилкою 70 ц.

Ціна 70-цт.

JOS. TRINER, Manufacturer
1333 - 1339 S. Ashland Ave.
CHICAGO.

КУПУЮ БЕЗРОГИ І ТОВАР

і плачу найвисшу ціну.

В мене чесна вага.

я також доставляю расові бугаї і коні на замовленэ.

F. C. SMITH

Lamont, Alta.

НОВІ КНИЖКИ, ЩО ТЕПЕР ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Розбійник Кармелюк 6. томів	$2.40
Український Кухар	1.00
Кайдашева Сімя	0.60
Український Сьпіваник	0.40
Подорож до Місяця	0.40
Кармелюк і Невільничка	0.25
Маруся	0.50
Страшні Тайни Монастирських Мурів	0.50
Де любов там і Бог	0.15
Князь і Жебрак	0.50
Історія України	0.40
Козацька Пімста	0.30
Рай і Поступ	0.40
Російська Революція	0.15
Велика Европейська Війна і Російська Революція	0.50
Словарець чужих слів	0.30
Українсько-Англійський Кишеньковий Словарець	1.00
Як Михась ходив до неба по діямант	0.20
О терпеливій Олені	0.20

Шкільні Книжки.

Буквар	0.25
Школа Народна часть II.	0.30
Школа Народна часть 3 і 4	0.50
Катехизм	0.25
Апостоли і Эвангелеэ	0.50
Біблійна Історія	0.60
Біблія	1.50
Житэ Ісуса Христа	1.50

Калэндарі на 1917 рік.

Загальний калэндар	0.85
Калэндар Приятеля Жовніра	0.40

Song of Ukraina — $1.00

UKRAINSKA KNYHARNIA

350. Kinistino, Ave.

Edmonton, Alberta.

Для Шторників

ПРОДАЭМО

"УКР. АНГ. КУХАР" по специяльній ціні.

Ся книжка э потрібна в кождій хаті для кождої доброї господині.

Сей КУХАР подаэ спосіб вареня так старокраэвий як і тутейший англійский.

Пишіть сейчас по близші подробиці на сей адрес:

„PROSVITA“

BOX 22. EDMONTON, ALBERTA. CANADA.

ПЕТРОПАВЛОВСЬКА КРІПОСТЬ.

Тюрма, до якої революціонери посадили російських міністрів називаэ ся Петропавловська кріпость, російська цитаделя. Се маленька кріпость, яку побудував ще цар Петро Великий в тій цїли, щоби острілювати з неї ворожі кораблї, які зближалиб ся до ріки. Та показало ся, що цар Петро не був ні яким військовим геніэм, бо навіть одна компанія жовнірів не може поміститиi ся в тих мурах.

До оборони ані до нападів ся кріпость не надавала ся, тому наслідники Петра Великого замінили эї на державну тюрму. Почавши від першої половини 18-го віку, замикали там політичних вязнів. Першим політичним вязнем Петропавловської кріпости був наказаний гетьман України Павло Полуботок. (Арештовано його в Петербурзї 10. падолиста 1723 року, а вже 18, грудня 1724, року Полуботок помер таки в тій кріпости. Його тїло поховано коло церкви зв. Самсонія за малою Невою.)

Про Петропавловську кріпость оповідають несотворені річи, які мали там діяти ся. Так приміром князь Крапоткін оповідаэ, що в тій кріпости цар Петро І. мучив сина свого Алексія і убив його там своэю власною рукою. Там до одної келії замкнено княгиню Тараканову і напущено так богато води, що вона втопила ся. В сій кріпости страшний Мініх казав тортурувати своїх ворогів і позволив Катерині II. живцем погребати кождого, хто супротивляв ся убити її чоловіка.

Почавши від Петра І. вже через 170 літ історія тої кріпости э записана кровю, мордами. Тут живцем погребано невинних людий, котрі вмирали там, а инші знова божеволіли.

В Петропавловській кріпости почало ся масакрованэ декабристів, які перші в Росії підняли републиканьскі кличі. Тут були заслані поет Рилээв і письменники Достоэвський, Бакунїн, Чернишевський, Писарев і многі инші. Петропавловська кріпость э памятником насильства і тиранії. Там посаджено тепер і бувшого царя Николая II.

КОНКУРС НА ПРИНЯТЭ ПИТОМЦІВ ДО "УКР. БУРСИ" В ЕДМОНТОНІ.

(Продовженэ з 2-ої стор.)

— Кождий питомець повинен мати злагоджену от сю одіж:— Три пари спідного шматя; три верхні сорочки, дві пари черевиків, пів дозина панчох, пів дозина хустинок, пів дозина ковнірців і два убраня. Дівчата також повинні мати потрібну одіж.

— Фармарскі продукта вже мож поможности присилати від дня 30-го серпня 1917.

В Бурсї будуть вигідні місця на 27-30, (двайцять — сім до трийцять) питомців: першеньство до ліпших кімнат даэть ся тим, що перші зголосять ся,

Інтересовані особи або і самі кандидати повинні засилати зголошеня і иньшу коресподенцію в справі Бурси до д. Б. Микитюка, почта Вегревіль, Альта.

Оплату пересилки на фармарских продуктах маэ заплатити самий посилаючий.

Б. Микитюк

ДИРЕКЦИЯ "УКР. БУРСИ В ЕДМОНТОНІ".

Сидять з ліва до права: П. Рудик, Б. С. Микитюк, Ів. Коцан, С. Гура.

Стоять: Г. Шевчишин, Ів. Гуцуляк, А. Шимко, М. Косовский, С. Головач.

ПРО ЛІЧЕНЭ ДОМАШНИХ ЗВІРЯТ.

НАТЯГНЕНЭ І ВИКРУЧЕНЭ СУСТАВУ

повстаэ або від сильного удару або від того, що худоба зле ступить. Видаряэ ся найчастійше в суставах ніг. Худоба зараз по такій ушкоді буде храмати, але таки з легка дотикаэ землі. Незадовго натягнений чи викручений сустав опухне і стане горячійший.

Лічене: В перших кількох днях прикладаэ ся зимні оклади; до того бере ся звичайно глини, змішаэ ся з оцтом і тим обкладаэ ся ушкоджене місце; що чверть години зливаэ ся зимною водою. По кількох днях повинна опухлина зійти. Як би не зійшла, тогді натираэ ся оковиткою, (робить ся з одної части оковити і одної части звичайного мила) або камфоровим спиртом (кемфор спіріт.) По кождім натираню обвиваэ ся мягким сукном (фланелею). Замість сухого завиваня можна уживати також теплих мокрих окладів; в такім разі поверх мокрої шмати обвязуэ ся ще сухою плахтою. Добрі також оклади з недуже горячої каші.

ЗВИХНЕНЭ СУСТАВУ

повстаэ з подібних причин як і викрученэ, тільки що в сім разі сустав буде більше ушкоджений. При звихненях кінці костий в суставі вискакують зі свого місця, а часто ще й перериваюсь ся тужні або ті ужівки, що вяжуть обі кости з собою. Кости часом вертають самі на своэ місце, а иньшим разом треба їх таки аж направляти. Коли кости вернуть на своэ місце, а тужні і ужівки порвані, то видимо, що нога в суставі повертаэ ся в ріжні сторони. Худоба тогді не стане на ногу, а держить її в воздусі.

Лічене: Перш усего треба направити звихнені кости на своэ місце, коли не направили ся самі. Щоби се зробити, натягаэ ся ногу рівночасно в одну і другу сторону та повертаэ ся нею осторожно також на боки. Потреба до того і сили і деякої зручности, та не всякий се потрафить. У малих зьвірят дасть ся воно легше зробити; але у великих треба більшої сили, так що один чоловік не дасть ради. Направивши кости, треба через кілька днів давати зимні оклади, бо сустав пухне і розпалюэ ся. Коли уступить пухлятина, закладаэ ся лещітки (або, хто уміэ, то загіпсуэ ногу). Щоби не надавити ноги, кладе ся під лещітки клоча. Коли на звихненім суставі э рани, то треба доконче в лещітках (чи в гіпсі) викроїти над раною отвір та гоїти її як кожду иньшу рану. Від часу до часу треба лещітки знимати і оглянути звихнений сустав, чи де не надавлено; як все добре, то назад заложити лещітки. Як би показало ся яке надавленэ або нові рани, то не закладати лещіток, тільки гоїти надавленэ та рани: змивати карболевою водою, засипувати йодоформом, обвивати сустав ватою або ютою карболевою а відтак обвязувати звичайною перепаскою (довгою а вузкою шматою). В лещітах тримаэ ся ногу 4 до 6 неділь, а й потому ще не можна худоби уживати до роботи через яких 4 до 8 неділь. Як по вигоэню окаже ся що нога згрубіла в суставі, то треба класти теплі оклади, або бодай тепло ногу обвивати.

ЗЛОМАНІ КОСТИ.

Кість може бути зломана в поперек, скісно, на двоэ або й на більше куснів; скіра, що покриваэ зломану кість, може остати ціла або буде розірвана, так що виставати можуть на верх кінці зломаної кости. Зломані кости зростають ся у зьвірят так само як і в людий. Але коли кість зломана в кількоро, а ще може й вистаэ на верх, то лічене буваэ дуже тяжке а часто й неможливе, особливо у худоби великої і старшої; раз, що таку худобу тяжко удержати, щоби не рухала ся, а по друге і задля великих коштів. Длятого, коли велика худоба зломить кість в нозі та ще й на кількоро, то ліпше й не розпочинати лічення, а дати худобину на заріз; але треба се зробити зараз, бо пізнійше не дозволять на те власти длятого, що схороване зьвіря даэ нездорове мясо. Кіньского мяса у нас не їдять, то коня найліпше застрілити, щоби эму скоротити муку.

До лічення надають ся лише поперечні зломаня костий в нозі і то у меньших зьвірят. Скісно зломаних костий годі добре зложити; а хоть і зростуть ся, то потому буде нога коротша або й крива.

Коли зломить ся кість яка в кадовбі, як ребро, лопатка або що иньше, то полишаэ ся гоэнэ природі, або часом таки ліпше зараз зьвіря забити. При тих зломанях часто долучають ся хороби внутрішні, як запаленэ легких, нирок, болони очеревної і и., то й небезпеченьство більше і лічене труднійше.

При заломанях костий на голові треба повідломлювані трісочки повнимати, те, що загнуте, по можности виправити тай спершу класти зимні оклади, а рани гоїти звичайним способом. — При зломаню щоки давати через 4 до 6 неділь лише плинну поживу, щоби не зрушати зломаної кости.

НАДЛОМАНІ І ЗЛОМАНІ РОГИ.

Коли ріг так зшибне ся, що лишить ся тільки мозун чи то насада, то такий ріг вже не приросте, хоть би эго й заложити на своэ місце. Тоді треба мозун овинути чистою платиною і зливати зимною водою, поки не перестане іти кров; а потому овиваэ ся опаскою, намоченою в карболевій воді. До трех днів повинен мозун обісхнути; а тогді скидаэ ся опаска, а завиваэ ся шматою, замачаною в розпущенім каруці. Тую шмату лишаэ ся так довго, поки сама не відпаде.

Иньший випадок може бути такий, що ріг тільки надщибне ся; лучаэ ся се найчастійше у молодої худоби. Тогді навертаэ ся ріг на своэ місце і закладаэ ся межи оба роги патик або дощинку, так зладжену, щоби держала ся межи рогами. Потому обвязуэ ся оба роги разом довгою а вузкою перепаскою, так, щоби перепаска на середині межи рогами складала ся навхрест. Відтак те все замащуэ ся розпущеним каруком (клиэм).

Буваэ і так, що ріг відломить ся враз з мозуном чи то з насадою кістною. Тогді треба робити оклади з зимної води з оцтом, щоби затамувати кров. Потому прикладаэ ся шарпинэ або клоче, мачане в карболевій оливі; (карболік ойл) а ще ліпше посипати рану мілким йодоформом (айдоформ).

БЕШИХА (рожа).

Бешиха э запаленэ скіри і буваэ або звичайна або зараз злива; але одну від другої не легко відрізнити, бо познаки у обох однакі. Бешиху пізнаэ ся по опухлій, червеній і болючій скірі; на ній появляэ ся часом один, часом і більше малих прищів і товстава жовта теч. Бешиха появляэ ся найчастійше на тонких частях скіри, як на череві, на вимени, на ногах із середини, на губах.

(Дальше буде.)

1.000 за пів дармо

Українсько-анґлійских КУХАРІВ.

Кождий, що присле низше поданий КУПОН і 50-цт. одержить "УКР. АНГ. КУХАРА" який звичай но коштуэ $1.00

СЯ ОФЕРТА НА КОРОТКИЙ ЧАС ТОМУ СПІШІТЬ СЯ.

Укр. Анґ. Кухар — се поміч в хаті для господині кождого часу.

КУПОН з грішми сліть на сей адрес: —

„PROSVITA“

BOX 22. EDMOMTON, ALBERTA.

К У П О Н.

Отсим залучаю 50-цт. на Укр. Анґ. Кухар". який прошу виcлати на сей адрес: —

Імя — — — — — — — — — — — —

Почта — — — — — — — — — — — —

Провінция — — — — — — — — — —

В Доманицький.

МОЛОДІСТЬ ГУСА І ПРОПОВІДЬ В ВИФЛЕЭМСЬКІЙ КАПЛИЦІ.

(Продовженэ).

Не з меньшою завзятістю брав ся Гус до того, щоб викорінити народні забобони. Він розумів, що користолюбне духовеньство і темний люд — ідуть завжди поруч. А за часів Гуса багато морочили та обманювали людей усякими видумками. Так, архиэпископови донесли, що у містечку Вильснаці нїби-то эсть незвичайно дорога річ, а власне — жива кров Христова, чудотворна, від якої багатьом пособило ся. Народ ішов туди юрбами не тільки з Німеччини, але з усіэї середної Европи. Праські ченці і собі дзвонили про чуда у Вильснаці. Тоді Збинек післав туди комісію з трьох чоловіків, а між ними і Гус був. Комісія вислідила і побачила, що всі ті чуда — се обманьство. З приводу цього Збинек доручив Гусові написати книжку, і Гус в ній довів, що ні одна крапля крови Христової не могла де небудь доховати ся й досі. А про чуда взагалі він говорив, що вони потрібні тільки маловірам: "Справжньому християнинови не треба чудес... Як би священики твердо держали ся Эвангелії, вони б охотніше говорили народови про науку Христову, замість того, щоб оповідати про всякі неправдиві чуда."

Та коли вже зайшла мова про писання Гусові, то зазначимо до речі, що Гус чимало прислужив ся рідному письменству тим, що почав писати простіше, ближче до народньої мови, і Чехам стало легче читати писане своэю мовою. Люблячи у всьому правдивість і простоту, він виявив їх навіть у самому письмі, і його правопись, з невеличкими змінами, до держалась в чеському письменстві і до наших часів.

ГУС НА ВИГНАНЮ.

Тим часом добрі відносини Збинека до Гуса попсували ся: хтось написав папі доноса, що в Празі завели ся эретики, і папа звелів Збинекови краще за своэю паствою доглядати. Збинек видав наказ; яким забороняв зачіпати в казаннях духовенство, а трохи згодом заборонив Гусові казання духовеньству говорити. Як на те — Гус ще більшого розголосу здобув. Саме тоді в Римі стала ся колотнеча, і на папському престолі аж два папи опинило ся: один сидів у Римі, а другий у городі Авіньоні, і обидва за апостольский престол римський сварили ся. За ними і людність католицька на дві половини розбила ся: хто за одного папу, а хто за другого. Король чеський, Гус і дрібне духовенство намагали ся, щоб папи римського Григорія XII більше не було, а німецкі професори та купці разом із старшим духовеньством тягли за папов Григоріэм. От у сій боротьбі Гус виступив справжнім ватажком ческого народу і за це вище духовеньство на нього ворожим духом дихало: архиэпископ Збинек юб'явив Гуса непокірливим сином церкви, та заборонив йому службу церковну і всякі треби відправляти.

Тим часом папу Григорія скинуто, і на соборі духовеньства оголошено папою Александра V; а як сей незабаром помер, то Івана XXIII настановлено. Збинек не гаючи ся доніс йому, що Гус эретицтво поширюэ, і папа зараз же велів покликати Гуса в Рим, щоб там його, як слід, покарати, а тим часом відлучив його від церкви. 15 марця 1411 року було виголошено анатему проти Гуса у всіх церквах праських, крім двох, де панотці не послухали. Весь город за те, що спочував Гусові, був покараний інтердіктом — се-б-то заборонено було службу в церквах одправляти.

Але Гус поклав собі не звертати уваги ні на архиэпископскі, ні на папські постанови, і говорив казання в своїй часовні так, як і до того, неначе нічого й не було. Де-які панотці, дивлячись на Гуса, і собі так стали робити.

Та не довго довело ся Гусові своэ діло робити. Папа Іван XXIII, почуваючи небезпечним себе на престолі; замислив проти ворогів своїх хрестовий похід зробити і пообіцяв усім, хто візьме й ньому участь, розгрішення гріхів і минулих, і теперішних, і навіть прийдешніх. Король Вацлав і архиэпископ праський згодились на се і дозволили в церквах за похід проповляти. Але Гус почав говорити проти походу; він говорив, що такі заходи папи противні християньській науці, а троэ молодих хлопців, ходячи по церквах, сперечали ся із попами, казучи, що розгрішення гріхів які даэ папа за гроші — брехня. Хлопців тих схопили і другого дня усім трьом голови постинали. Народ стояв та дивив ся мовчки. Студенти підняли тіла і сьпіваючи пісьнь на честь давніх мучеників християнства: "Се святі", понесли до Вифлеэмскої каплиці і тут Гус їх поховав. З того часу вороги Гуса прозвали його каплицю "Каплицею трох сьвятих."

Прочувши про все цеэ, папа Іван XXIII звелів своэму посланцеві-кардиналови не мати до Гуса ніякого милосердя і наказав, як що Гус і далі буде такий упертий, виголосити вдруге проти нього анатему і при тому дзвонити у всі дзвони, запалити, а потім погасити свічки. У тому проклоні, який на нього був уложений, стояло, що з цього часу ніхто не повинен давати Гусові ні їсти, ні пити, ні до хати його пустити; ніхто не мав права сказати йому добре слово; усяке місце, де він ступить, підлягаэ інтердіктови. Усі вірні сини церкви повинні були схопити Гуса де-б не зустріли, і віддати його архиэпископови або эпископови, нарешті; Вифлеэмську каплицю велено зруйнувати до краю і знищити.

Але такі заходи проти Гуса довели до того, що гуситів — тих, що Гусових думок були та держали ся, з кожним днем все більше ставало, і було їх більш, ніж ворогів. Суперечки між одним і другим не переставали, і це почало турбовати короля Вацлава. Він не насмілював ся ужити сили проти Гуса і попросив його виїхати по добрій волі із Праги, щоб втихомирило ся у місті, а сам обіцяв розглянути справу Гуса по правді.

Хоча як Гусові не хотіло ся покинути Прагу, але він послухав короля, а перед виїздом видав посланіэ, в якому скаржив ся уже не папі, а "Христови, яко найправеднійшому судії," на папу.

Сидячи на вигнаню, Гус не марнував часу: він часто листував ся із праськими друзями, давав їм поради в тяжкі хвилини їх життя, додавав заохоти. Часами він приїздив у місточко Краковець, де промовляв. Величезні валки народу сходили сюди з найдальших місцевостей Чехії, щоб тільки почути Гуса. Тим-то той час, коли він був на вигнаню, не пропав даремно для Гуса: за той час гуситство успіло значно поширити ся серед простого сільського люду. Та і в самій Празі, по від їзді Гуса, учні його зачали дужче брати ся. Вороги думали, що гуситство замре і загине, а воно, їм на диво, розростало ся ще дужче та вкоріняло ся серед народу глибше.

ГУС У КОНСТАНЦІЇ.

За кілька літ гуситство так вже поширило ся, що оборонці його і вороги з явили ся по-за межами чеського королівства. Гуситство було і серед Німців, і навіть у Францію зайшло, прийняло ся сильно в Польщі, і серед Поляків на Вкраїні; чутка про нього дійшла і до московського царства. Великим ворогом його виступив римський імператор, брат короля Вацлава —Сигизмунд. Сигизмунд був чоловік освічений, жвавий і дуже бажав великої слави собі придбати. Задумав він, між иншим, скликати такий величевний та пишний вселеньский собор, якого ще ніколи не бувало, і на тому соборі погодити усі сварки і церковному росколу край зробити. Собор обявив він на 1 падолиста року 1414 у місті Констанції.

Перед собором папа римський бачив ся з Сигизмундом і поскаржив ся йому на брата його Вацлава за його нїби-то поблажливість до эретиків. Тут Сигизмундови і впало на думку — покликали Гуса до Констанції.

Як довідав ся про се Гус, то спершу навіть зрадів такій щасливій оказії: адже-ж він, прибувши на собор, не тільки виправдаэть ся від брехливих обвинувачувань, але перед усім сьвітом виявить правду, "потягне за собою увесь собор і заставить усіх обороняти і визнавати ту правду!" Його остерегали, щоб не дуже він вірив імператорови, бо той може віддати його ворогам, але Гуса це не лякало:

— Я не побою ся, — говорив він, — перед усіма виявити віру Христову, а як треба буде, то готов за правду навіть смерть приняти.

Скинули ся друзі та прихильні до нього йому на дорогу, — бо у Гуса навіть на убоге життя не ставало, — і виряди ли його на Констанцький собор. Виїзжаючи, Гус немов передчував свою смерть: написав заповіт — лист до любимого ученика свого Мартина, і звелів прочитати його аж тоді, як напевне буде відомо, що вже його нема живого. У листі тому прощаэть ся він з усіма "звязаними з ним вірою" друзями, мущинами і жінками; розважаэ їх і, немов передчуваючи свою смерть, говорить, що сміливо її зустріне, коли це неминуче мусить бути.

(Д. буде.)

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ ЧАСОПИСЬ "КАНАДИЭЦЬ."

КАНАДА.

В Атабасці окрузї вибрано Мекай з Едмонтону.

АТАБАСКА 29-го черв. — Лїберальний кандидат п. Мекай зїстав вибраний 387 голосами більшости. Його противник п. Фоґел, конс. кандидат стратив депозит.

Пан Мекай одержав 634 голосів а п. Фоґел 247.

В Пїс-рівері вийшов лїберал Рі

ПІС-РІВЕР 2. лип. В сїм виборчім дїстріктї вийшов лїберал Рі більшостию 2.000 голосів. Консерват одержав 714, а незалежний 432. Пан Рі одержав 2.671 голосів.

В Саскачевані вийшли знова лїберали.

РЕДЖАЙНА 28-го черв. — На 26 червня в Саскачевані відбулись вибори і лїберальне правительство знова вийшло великою більшостию.

Досї э вибраних 50 лїберальь а 7. консервативних.

Скілько акрів було засїяних минувшого року а скілько э сего.

Сего року э більше засїяних акрів як минувшого але пшениці э меньше.

Засїяне збіже в 1916	— 1916	1917.
Весняна пше.	1,518.784	1,420000
Озима пшен.	14.798	10.000
Овес — —	1,230.690	1,500.000
Ячмінь —	189.260	250.000
Лен — —	58.844	50.000
Жито — —	8.044	12.000
Паша —	780.000	1,000.000
Мішанки —	2.215	3.000
Разом	3,797.635	4,245.000

Булаб вмерла з голоду колиб не пес.

ОТТАВА 30-го черв. — На лейку Гатіно став ся такий випадок. Пан і пані Браэр вибрались човном на лейк Гатіно. Тут з незвісної причини човно перевернулось і п. Браэр втонув близько скали, яка знаходить ся посеред лейку. Пані Браэр добилась до скали і тут почала кликати о ратунок. Однак нїхто эї тут не почув. Тимчасом тїло эї мужа вода принесла під скалу і она на вид неживого мужа майже стратила розум. Тут на скалї серед лейку перебула пані Баэр два дни пючи лише воду з лейку і хто знаэ що булоб ся стало, колиб не Баэрів пес, який лишив ся на березї.

Пес, видячи, що його пани не вертають ся, поплив на лейк і дїстав ся на скалу. Тут пані Баэр знайшла кавалок паперу і олувець написала о поміч, привязала сей папір до шиї пса і приказала йому бічи до дому. Пес з людским розумом побіг домів чим скорійше і тут сусїди побачивши пса з папером довідались про судьбу Баэрів.

Коли прибули на лейк пані Баэр з вичерпаня сил і страху була напів жива.

Смоки Лейк, Альта.

Читав я в "Канадийци," що поарештовано було много людий на весїлю в околиці Андру де вдова справляла весїлэ і по "дїдівському звичаю" горівка лялась а відтак кров і що весїльні гостї були поарештовані і заплатили 1500 дол. кари а сама мама молодої пішла до Форту на жнива. Через ту горівку э много лиха і через ню терпить кождий.

От і в нашій околиці всїм добре знаний склепар Т. Дв. також не міг обійтись без сеї сивухи. Одну батлину сего вора мав десь в шторі і тут хтось занюхав эї і дав знати куди треба. Тодї арештовано Т. Дв. і на розправі присуджено йому 50 дол. кари а 21.85 коштів. А скілько взяв веґревільский адвокат за оборону? І то все через ту нещасну батлину.

Коли люди будуть людьми?

ФАРМЕРСКІ ЦІНИ в Едмонтонї.

Пшениця.		
№ 1.	Нордерн	$2.13
№ 2.	„	2.10
№ 3.	„	2.05
№ 4.	„	1.93
№ 5.	„	1.68
№ 6.	„	1.30
На пашу		0.95
Овес.		
№ 2.	C. B.	0.56
№ 3.	„	0.53
На пашу		0.50
Ячмінь.		
№ 3.		1.00
№ 4.		0.93
На пашу		0.83
Бараболї бушель		1.00
Яйцї дозен		0.30
Масло фунт		0.30

„Просьвіта“

Укр. Видавнича Спілка в Канаді.

Тими днями заінкорпоровано на шерах Укр. Видав. Спілку "ПРОСЬВІТА" на суму 20.000.00 дол.

Основателями суть Вп. Добродії Рудик, Лазарук і Белеґай.

ЦІЛЬ ТОВ. "ПРОСЬВІТИ" Э-ШИРЕНЭ ПРОСЬВІТИ.

Тов. "Просьвіта" виставляэ 1.000 шерів на продаж. Оден шер по 20 дол. який мож дїстати за готівку або на виплат. Цїна шера э дуже низька а то тому, щоб дати нагоду і найбіднїйшому стати шеровцем і помочи розширити просьвіту між своїм народом.

Дорогі Земляки: Ви знаэте чим Тов. "Просьвіта" було для галицької України, тому нї одного сьвідомого Українця не повинно бути в Канадї, щоб він не мав хоть одного шера в "Просьвітї" і не поміг розширити просьвіту і знищити темноту між нашим народом.

ШЕР В "ПРОСЬВІТІ" СЕ ПОДВІЙНИЙ МАЭТОК.

Тому спішіть ся з закупленэм шерів. Купуйте самі і заохотїть других.

Пишіть за аплікациями, які Вам сейчас вислеть ся.

„PROSVITA“
Box 22 Edmonton, Alberta. Canada.

Тов. "Просьвіта" пошукуэ щирих і чесних Українців, щоб занялись розпродуванэм шерів "Просьвіти."

ЩО ЛИШАЮТЬ НІМЦІ ПОЗАД СЕБЕ В ФРАНЦІИ.

Нїмцї уступаючи з Франциї нищать дерева вздовж доріг і всї сади і винниці. Отсей образець представляэ одно з таких з нищень.